

Sygn. akt II Cz 851/13

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt
Sędziowie:	SSO Marian Raszewski – spr. SSO Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2013 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w G.

z udziałem M. P.

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek zażalenia wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu

z dnia 10 września 2013r. sygn. akt I Ns 1390/13

postanawia:

oddalić zażalenie

Sygn. akt II Cz 851/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu zawiesił postępowanie , bowiem wnioskodawca – mimo wezwania nie przedłożył odpisu aktu małżeństwa wskazanej jako spadkobierca ustawowy uczestniczki postępowania.

Oddalając zażalenie wnioskodawcy na powyższe postanowienie Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie .

Analizując zarzuty podniesione w zażaleniu wskazać należy, iż nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, że wnioskodawca składając wniosek o stwierdzenie nabycia spadku nie jest zobligowany do wskazania spadkobierców. Podkreślenia

wymaga, iż uwadze skarżącego umknęło, że zgodnie z brzmieniem art. 511 § 1 k.p.c. wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, jakim bez wątpienia jest postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku, powinien czynić zadość przepisom o pozwie, z tą jedynie zmianą, że zamiast pozwanego należy wymienić zainteresowanych w sprawie. Już z uwagi na brzmienie tego przepisu za dowolne i pozbawione jakiejkolwiek podstawy prawnej należy uznać twierdzenie zażalenia, że wskazanie spadkobierców oraz tytułów ich powołania należy uznać za fakultatywny element wniosku o stwierdzenie nabycia spadku.

Podkreślenia również wymaga z całą stanowczością, iż nie sposób zgodzić się z dokonaną przez skarżącego wykładnią art. 670 k.p.c. Wprawdzie przepis ten nakłada na sąd orzekający obowiązek badania z urzędu, kto jest spadkobiercą, jednak z całą pewnością z jego treści nie można wyinterpretować obowiązku zastępowania przez Sąd wnioskodawcy w udowodnieniu okoliczności, z których wywodzi on dla siebie skutki prawne. Przepis ten nie wyłącza bowiem ani nie zastępuje przepisów dotyczących postępowania dowodowego tj. art. 227 - 309 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. (por. post. SN z dnia 6 marca 1998 r., sygn. akt III CKN 38/98, publ. LEX nr 399713 i post. SN z dnia 26 stycznia 1999 r., sygn. akt III CKN 134/98, publ. LEX nr 399715).

Skarżący wydaje się nie zauważać, że obowiązek wynikający z art. 670 k.p.c. pozostaje w związku z zasadą wyrażoną w art. 677 k.p.c., w myśl której sąd stwierdzi nabycie spadku przez spadkobierców, choćby były nimi inne osoby niż te, które wskazali uczestnicy. Obowiązek działania z urzędu oznacza zatem, że sąd nie może poprzestać na tym, co zostanie zaoferowane przez uczestników postępowania, musi bowiem ocenić, czy stwarza to wystarczającą podstawę do prawidłowego stwierdzenia, kto nabył spadek. Podkreślić jednak należy, iż stwierdzenie „nie poprzestaje” nie znaczy, że wchodzi w rolę strony, że ją zastępuje lub wyręcza, że przejmuje na siebie jej obowiązki. W razie stwierdzenia, że dowody przedstawione przez uczestników nie są wystarczające dla ustalenia właściwego kręgu spadkobierców, sąd nie potraktuje tego - jak uczyniłby to w procesie - jedynie w kategorii udowodnienia, czy nie udowodnienia przez stronę twierdzeń, z których wyprowadza ona skutki prawne. W takim przypadku Sąd w szczególności może nałożyć na stronę określone obowiązki dowodowe i egzekwować ich wykonanie, a w razie niewykonania - zastosować właściwe konsekwencje procesowe. W konsekwencji wbrew argumentom zażalenia to, że sąd jest zobowiązany z urzędu badać, kto jest spadkobiercą, nie oznacza, jak już wskazano, by sąd był zobowiązany zastąpić wnioskodawcę w udowodnieniu okoliczności, istotnych dla wykazania jego twierdzeń.

Wskazać nadto trzeba, iż chybiony jest również zarzut, w którym skarżący domaga się nałożenia na uczestnika postępowania obowiązku przedłożenia aktów stanu cywilnego jego dotyczącego. Nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, iż art. 232 k.p.c. nie ma zastosowania w postępowaniu nieprocesowym. Zgodnie z utrwalonym i niekwestionowanym stanowiskiem judykatury w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku przepis art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. znajduje pełne zastosowanie (w związku z art. 13 § 2 k.p.c.), gdyż art. 670 k.p.c. nie zwalnia uczestników od obowiązku wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą oni skutki prawne. Konsekwentnie, na wnioskodawcy, który podniósł fakt lub zarzut, spoczywa także ciężar udowodnienia jego prawdziwości zgodnie z brzmieniem art. 6 k.c. (por. post. SN z dnia 21 kwietnia 2004 r., sygn. akt III CK 420/02, publ. LEX nr 399729).

Z powyższych względów skarżący niesłusznie więc przywołał przepis art. 670 § 1 k.p.c. dla wykazania obowiązku Sądu do prowadzenia z urzędu dalszego postępowania dowodowego w jego interesie, a nadto oczywiste w niniejszej sprawie jest, iż byłoby to wbrew interesowi pozostałych spadkobierców.

Skoro ustalenie danych personalnych uczestników postępowania o stwierdzenie nabycia spadku powinno opierać się na odpisach aktów stanu cywilnego (por. art. 4 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2011 r., Nr 212, poz.1264), to wnioskodawca celem umożliwienia podjęcia postępowania winien sprostać obowiązkowi nałożonym na niego przez Sąd Rejonowy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.